

УТВЪРЖДАВАМ :

Проф. СЕРГЕЙ ИГНАТОВ, д.и.н.

**МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО,
МЛАДЕЖТА И НАУКАТА**

д-р ДИАНА КОВАЧЕВА

**МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО
ПАЗИТЕЛ НА ДЪРЖАВНИЯ ПЕЧАТ**

КОНСПЕКТ

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ НАУКИ

I

1. Обща характеристика на наказателното право. Предмет, метод и система на наказателноправната наука.
2. Действие на наказателния закон по време и място.
3. Наказателноотговорни лица - субект на престъплението, вмняемост и невмняемост.
4. Особени правила относно наказателната отговорност на непълнолетните.
5. Понятие за престъплението - обществена същност и определение. Престъплението като деяние. Престъпен резултат. Причинна връзка.
6. Обществена опасност и противоправност на деянието. Обстоятелства, които изключват обществената опасност и противоправността на деянието (неизбежна отбрана, крайна необходимост, други).
7. Вина - същност и определение. Форми на вината.
8. Умисъл - същност и определение. Видове умисъл.
9. Непредпазливост - същност и видове. Обстоятелства, изключващи вината.
10. Стадии на умишленото престъпление. Приготовление към престъпление. Опит - видове, доброволен отказ от опит. Наказуемост на подготовлението и опита.

11. Съучастие в престъпление - основни форми и тяхното разграничаване. Наказуемост.
12. Множество престъпления. Основни разграничения. Множество престъпления и усложнена престъпна дейност. Видове усложнени престъпления - продължавано престъпление, съставно престъпление и др.
13. Съвкупност от престъпления - видове, наказуемост.
14. Рецидив. Видове рецидив и критерии за тяхното отграничаване. Опасен рецидив - основни хипотези. Режим на наказателната отговорност.
15. Понятие за наказанието. Цели на наказанието. Отграничаване на наказанието от другите мерки на държавна принуда и от мерките за обществено въздействие и възпитание.
16. Система на наказанията по НК. Обща характеристика. Тенденции в развитието.
17. Наказанието лишаване от свобода - обща характеристика, различие от другите видове наказания. Основни особености в съдържанието и режима на наказанието лишаване от свобода. Доживотен затвор.
18. Наказания без лишаване от свобода. Значение. Видове и съдържание на отделни наказания без лишаване от свобода.
19. Принципи за определяне на наказанието от съда. Законност. Индивидуализация. Определяне на наказанието при алтернативни и кумулативни санкции и при изключителни или многобройни смекчаващи обстоятелства.
20. Освобождаване от изтърпяване на наложеното наказание - обща характеристика и значение. Видове. Условно осъждане - предпоставки, действие, значение. Предсрочно освобождаване. Помилване - същност, разлика от амнистията.
21. Освобождаване от наказателна отговорност - обща характеристика и значение. Особенности при освобождаване с налагане на административно наказание. Освобождаване от наказателна отговорност на непълнолетни.
22. Давност, амнистия, реабилитация.
23. Измяна, предателство и шпионство.
24. Престъпления против икономическата основа на държавата - диверсия, вредителство. Тероризъм.
25. Престъпления против живота. Убийство - видове, състави. Особени хипотези на непредпазливо убийство. Криминален аборт.
26. Престъпления против здравето - видове телесни повреди, състави.
27. Престъпления против честта - видове. Разврат. Трафик на хора.
28. Престъпления против правата на гражданите.
29. Кражба - същност, отграничаване от грабеж и обсебване. Състави.
30. Грабеж. Отношение към кражбата и изнудването. Състави.
31. Длъжностно присвояване и обсебване - обща характеристика и състави.
32. Измама, документна измама и вещно укривателство - обща характеристика, състави, отграничения.

33. Общи стопански престъпления - обща характеристика, видове. Престъпления против кредиторите.
34. Престъпления против финансовата система.
35. Престъпления по служба.
36. Престъпления против правосъдието - набедяване, лъжесвидетелстване, лично укривателство. Длъжностни престъпления против правосъдието.
37. Пасивен и активен подкуп. Други състави от този раздел.
38. Документни престъпления - обща характеристика и система. Подправка на документи и лъжливо документиране - основни особености, състави. Други документни престъпления.
39. Престъпления против реда и общественото спокойствие - обща характеристика и система. Хулиганство и самоуправство.
40. Общопасни престъпления - система, видове. Престъпления по транспорта.
41. Престъпления против народното здраве.

II

42. Обща характеристика на наказателния процес - дейност на определени участници. Наказателнопроцесуални функции. Наказателнопроцесуални правоотношения. Фази и стадии.
43. Участие на съдебни заседатели в наказателното производство. Равенство на гражданите. Независимост на съдебната власт.
44. Право на защита. Процесуални гаранции на правото на защита.
45. Разкриване на истината в наказателния процес. Оценка на доказателствения материал по вътрешно убеждение.
46. Публичност. Изключения. Непосредственост. Устност.
47. Състезателност. Официално начало.
48. Участници, страни и субекти в наказателния процес. Съдът - главен субект на наказателния процес. Състав на съда. Актове на съда. Подсъдност по наказателни дела.
49. Прокурор. Разследващи органи.
50. Пострадал. Частен обвинител. Частен тъжител.
51. Обвиняем.
52. Защитник. Повереник.
53. Граждански ищец. Граждански ответник.
54. Свидетел. Защита на свидетел. Защита на лица, застрашени във връзка с наказателното производство.
55. Мерки за неотклонение. Други мерки за процесуална принуда.
56. Предмет на доказване. Тежест на доказване.
57. Същност на доказателствата. Видове.
58. Същност на доказателствените средства. Видове.
59. Оглед. Претърсване и изземване.

60. Експертиза. Следствен експеримент. Разпознаване.
61. Разпит на обвиняемия. Разпит на свидетел. Очна ставка.
62. Образуване на досъдебно производство. Предпоставки за привличане на обвиняем.
63. Извършване на разследване.
64. Действия на прокурора след приключване на разследването. Обща характеристика. Правомощия на прокурора. Обвинителен акт.
65. Образуване на съдебно производство и подготвителни действия за разглеждане на делото в съдебно заседание.
66. Обща характеристика и развитие на първоинстанционното производство.
67. Изменение на обвинението в съдебното производство.
68. Постановяване на присъдата.
69. Обща характеристика на въззивното производство. Образуване. Доказателства пред въззивната инстанция. Ред за разглеждане на делото от въззивната инстанция.
70. Правомощия на въззивната инстанция.
71. Производство пред въззивната инстанция за проверка на определенията и на разпорежданията.
72. Обща характеристика на касационното производство. Предмет на касационното обжалване. Предел на касационната проверка. Право на касационна жалба и протест. Подаване на касационна жалба и протест. Съдържание, оттегляне, ред за разглеждане.
73. Касационни основания.
74. Правомощия на касационната инстанция. Задължителни указания на касационната инстанция.
75. Производство по възобновяване на наказателни дела.
76. Привеждане в изпълнение на влезлите в сила присъди, решения и определения.
77. Производство по освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.
78. Особени правила при разглеждането и решаването на наказателни дела. Бързо производство. Незабавно производство.
79. Съкратено съдебно следствие пред първата инстанция. Разглеждане на дела, подсъдни на специализираните наказателни съдилища.
80. Прекратяване на наказателното производство със споразумение.
81. Особени правила за разглеждане на дела за престъпления, извършени от непълнолетни.
82. Производство във връзка с международното сътрудничество по наказателни дела. Трансфер на осъдени лица. Признаване и изпълнение на присъда на чуждестранен съд. Трансфер на наказателно производство.
83. Екстрадиция. Европейска заповед за арест.